

WOJEWODA ŁÓDZKI

Łódź, dnia 19 sierpnia 2026 r.

PNIK-I.4131.630.2026

Rada Gminy Brzeziny

Rozstrzygnięcie nadzorcze

Na podstawie art. 91 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2026 r. poz. 662)

stwierdzam nieważność

uchwały Nr XXVII/159/2026 Rady Gminy Brzeziny z dnia 30 lipca 2026 r. w sprawie nadania Statutu Gminnej Biblioteki Publicznej w Przecławiu.

Uzasadnienie

Dnia 5 sierpnia 2026 r. organ nadzoru wysłał zawiadomienie o wszczęciu postępowania w sprawie ww. uchwały wskazując zastrzeżenia dotyczące § 9 ust. 2 załącznika do przedmiotowej uchwały, tj. Statutu Gminnej Biblioteki Publicznej w Przecławiu (dalej: Statut).

W wyjaśnieniach udzielonych 7 sierpnia 2026 r. Przewodniczący Rady Gminy Brzeziny nie podzielił uwag organu nadzoru. Przewodniczący wskazał, że Rada Gminy Brzeziny stoi na stanowisku, że kwestionowany przepis § 9 ust. 2 Statutu w pełni realizuje dyspozycję art. 13 ust. 2 pkt 3 ustawy o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej i nie jest obarczony wadą istotnego naruszenia prawa. Zdaniem Przewodniczącego, sformułowanie „na zasadach i w trybie przewidzianym w obowiązujących przepisach prawa” w sposób niebudzący wątpliwości odsyła do mechanizmów z art. 15, art. 15a oraz art. 16 ustawy ustrojowej. Każdy z tych trybów jest dla wójta bezpośrednio dostępny, a statut nie powinien ograniczać ustawowych uprawnień organu wykonawczego do wyboru najwłaściwszej ścieżki w danym momencie.

ŁÓDZKI URZĄD WOJEWÓDZKI W ŁODZI

90-926 Łódź, ul. Piotrkowska 104, tel.: (+48) 42 664 10 00, fax: (+48) 42 664 10 40Elektroniczna Skrzynka Podawcza ePUAP: /lodzuw/SkrzynkaESP

<https://www.gov.pl/web/uw-lodzki>

Administratorem danych osobowych jest Wojewoda Łódzki. Dane przetwarzane są w celu realizacji czynności urzędowych. Masz prawo do dostępu, sprostowania, ograniczenia przetwarzania danych. Więcej informacji znajdziesz na stronie <https://www.gov.pl/web/uw-lodzki> w zakładce ochrona danych osobowych.

Id: 7677F242-84EA-4CCB-9238-A5B471DD7D2E

Organ nadzoru prezentuje w niniejszej sprawie następujący pogląd.

Tak skonstruowana regulacja Statutu narusza przepis art. 11 ust. 3 pkt 2 ustawy z dnia 27 czerwca 1997 r. o bibliotekach (Dz. U. z 2022 r. poz. 2393). Trzeba bowiem podkreślić, że tak uregulowane przepisy Statutu nie wypełniają w sposób prawidłowy kwestii związanych ze sposobem powoływania organu zarządzającego biblioteką. W ustawie z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej (Dz. U. z 2026 r. poz. 457 z późn. zm.) do której odsyła w tej kwestii art. 2 ustawy o bibliotekach mamy bowiem do czynienia z kilkoma różnymi i wykluczającymi się wzajemnie trybami powoływania dyrektora instytucji kultury. Dyrektor może być:

- 1) powołany przez organizatora po zasięgnięciu opinii związków zawodowych działających w tej instytucji kultury oraz stowarzyszeń zawodowych i twórczych właściwych ze względu na rodzaj działalności prowadzonej przez instytucję (art. 15 ustawy),
- 2) wskazany w wyniku wyłonienia zarządcy (art. 15a ustawy),
- 3) wyłoniony w drodze konkursu (art. 16 ustawy).

W judykaturze wskazuje się, że statut winien określać, czy kandydata na stanowisko dyrektora powołuje organizator oraz czy wyłania się go w drodze konkursu (por. wyrok WSA w Szczecinie z dnia 7 lipca 2011 r., sygn. akt II SA/Sz 523/11; wyrok WSA we Wrocławiu z dnia 2 października 2013 r., sygn. akt IV SA/Wr 303/13). Wskazane w tym przepisie zagadnienia zostały przez ustawodawcę uznane nie tylko za niezbędne, ale także za przedmiotowo istotne dla wypełnienia funkcji, jaką ma pełnić statut. Brak konkretnych regulacji w zakresie sposobu powoływania dyrektora i pozostawienie tych zagadnień do rozstrzygnięcia organowi wykonawczemu, wykonującemu zadania organizatora instytucji kultury, pozostaje w opozycji do art. 13 ust. 2 pkt 3 ustawy o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej oraz art. 40 ust. 2 pkt 2 oraz art. 41 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym (wyrok WSA w Łodzi z dnia 23 lipca 2021 r., sygn. akt II SA/Łd 203/21; por. wyrok WSA w Łodzi z dnia 27 marca 2024 r., sygn. akt II SA/Łd 31/24). W przedmiotowej uchwale brak konkretnego trybu wyboru Dyrektora.

W ocenie organu nadzoru możliwe jest odesłanie w tym zakresie do przepisów ustawowych, jednakże to odesłanie musi konkretnie wskazywać który z przewidzianych w ustawie trybów został wybrany przez organ stanowiący danej jednostki samorządu terytorialnego. Nie można zgodzić się z Przewodniczącym Rady Gminy Brzeziny, że statut nie powinien ograniczać ustawowych uprawnień organu wykonawczego do wyboru najwłaściwszej ścieżki w danym momencie. Ustawodawca przesądził, że to organ stanowiący danej jednostki samorządu terytorialnego (a nie wykonawczy) nadaje statut biblioteki i równocześnie używając określenia „statut określa” przesądził, że wskazane w tym przepisie kwestie muszą zostać jednoznacznie przesądzone w statucie. Tym samym nie może tutaj dochodzić do subdelegacji uprawnień do wyboru „najwłaściwszej ścieżki” na rzecz organu wykonawczego, niezależnie od tego jak dogodnym może wydawać się takie rozwiązanie. Wbrew twierdzeniom Przewodniczącego, wskazanie konkretnego trybu wyboru Dyrektora nie stanowi także naruszenia którejkolwiek z zasad określonych w załączniku do

ŁÓDZKI URZĄD WOJEWÓDZKI W ŁODZI

90-926 Łódź, ul. Piotrkowska 104, tel.: (+48) 42 664 10 00, fax: (+48) 42 664 10 40Elektroniczna Skrzynka Podawcza ePUAP: /lodzuw/SkrzynkaESP

<https://www.gov.pl/web/uw-lodzki>

Administratorem danych osobowych jest Wojewoda Łódzki. Dane przetwarzane są w celu realizacji czynności urzędowych. Masz prawo do dostępu, sprostowania, ograniczenia przetwarzania danych. Więcej informacji znajdziesz na stronie <https://www.gov.pl/web/uw-lodzki> w zakładce ochrona danych osobowych.

Id: 7677F242-84EA-4CCB-9238-A5B471DD7D2E

rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie „Zasad techniki prawodawczej” (Dz. U. z 2026 r. poz. 300). Czym innym jest bowiem normatywnie zbędne powtarzanie treści przepisów ustawowych i czym innym konieczność wypełnienia delegacji ustawowej, w tym przypadku wynikającej z treści art. 11 ust. 3 pkt 2 ustawy o bibliotekach

W sytuacji, w której § 9 ust. 2 Statutu w sposób istotny narusza przepis art. 11 ust. 3 pkt 2 ustawy o bibliotekach, wydanie rozstrzygnięcia nadzorczego jest uzasadnione i należało orzec jak na wstępie. Powyższe rzutuje na całość uregulowań ww. uchwały, gdyż przedmiotowa uchwała bez właściwego uregulowania kwestii zawartych w ww. przepisie nie wypełnia delegacji ustawowej i tym samym nie może ostać się w obrocie prawnym, a zatem stwierdzono nieważność uchwały w całości.

Powyższe rozstrzygnięcie nadzorcze może być zaskarżone do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Łodzi (90-434 Łódź, ul. Piotrkowska 135), za pośrednictwem Wojewody Łódzkiego w terminie 30 dni od dnia jego doręczenia. Skargę wnosi się w dwóch egzemplarzach.

WOJEWODA ŁÓDZKI

Dorota Ryl

Do wiadomości:

Wójt Gminy Brzeziny

ŁÓDZKI URZĄD WOJEWÓDZKI W ŁODZI

90-926 Łódź, ul. Piotrkowska 104, tel.: (+48) 42 664 10 00, fax: (+48) 42 664 10 40Elektroniczna Skrzynka Podawcza ePUAP: /lodzuw/SkrytkaESP

<https://www.gov.pl/web/uw-lodzki>

Administratorem danych osobowych jest Wojewoda Łódzki. Dane przetwarzane są w celu realizacji czynności urzędowych. Masz prawo do dostępu, sprostowania, ograniczenia przetwarzania danych. Więcej informacji znajdziesz na stronie <https://www.gov.pl/web/uw-lodzki> w zakładce ochrona danych osobowych.

Id: 7677F242-84EA-4CCB-9238-A5B471DD7D2E